

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CONXUNTO/MÚSICA DE CÁMARA V. CURSO 2020-2021
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO Decreto 163/2015 do 29 de outubro)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA Conxunto/Música de Cámara I										
ESPECIALIDADE:	Interpretación							ITINERARIOS:		
CARÁCTER:	Obrigatorio							TIPO DE CLASE:		COLECTIVA
DEPARTAMENTO:	Percusión							XEFE DE DPTO.:		Pilar García Ríos
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Luis Sobrevela Romaguera, Pilar García Ríos
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VI I	VI II	Horas de clase semanais:	1 ½
ECTS/CUAD.	4	4	4	4	3	3	3	3	Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA
	Luis M. Sobrevela Romaguera							sobrevela78@edu.xunta.es		Venres 13:00h
	Pilar García Ríos							pigarciaRIOS@gmail.com		Mércores 19:30

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR: Práctica da interpretación musical en grupo e en diferentes formacións. Coñecemento do repertorio de cámara do seu propio ámbito e práctica interpretativa en formacións diversas, incluídas as compostas exclusivamente por percusionistas. Desenvolvemento de hábitos e técnicas de ensaio. Cooperación no establecemento de criterios interpretativos, compenetración e traballo colectivo. Práctica de lectura a primeira vista, flexibilidade de resposta ás indicacións do/a director/a. Concepción e desenvolvemento de proxectos musicais colectivos.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os requeridos para superar o cuadrimestre anterior.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
	T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
	T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.
	T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo
	T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
	T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
COMPETENCIAS XERAIS:	X2	Mostrar aptitudes adecuadas para a lectura, improvisación, creación e recreación musical.
	X7	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en diferentes tipos de proxectos musicais participativos.
	X8	Aplicar os métodos de traballo máis apropiados para superar os retos que se lle presenten no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
	X10	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre conceptos musicais diversos.
	X21	Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos tendo desenvolvido a capacidade de expresarse a través deles a partir de técnicas e recursos asimilados.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI2	Construír unha idea interpretativa coherente e propia.
	EI3	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en todo tipo de proxectos musicais participativos, desde o dúo ata os grandes conxuntos.
	EI6	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical.
	EI8	Asumir adecuadamente as diferentes funcións subordinadas, participativas ou de liderado que se poden dar nun proxecto musical colectivo.
	EI9	Coñecer os procesos e recursos propios do traballo orquestral e doutros conxuntos dominando adecuadamente a lectura a primeira vista, mostrando flexibilidade ante as indicacións do/a director/a e capacidade de integración no grupo.
	EI10	Coñecer as implicacións escénicas que leva a súa actividade profesional e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Obter un dominio suficiente das destrezas específicas requeridas para formar parte dunha agrupación musical: responsabilidade, iniciativa, participación en clase así como organización e realización de ensaios fóra do horario lectivo.	T1, T3, T6, T7, X7, X8, X10, X21, EI2, EI3, EI6, EI8, EI9.
Coñecer o repertorio camerístico básico para percusión ou agrupación mixta situando cada obra musical que se traballe dentro do contexto histórico e estilístico.	T3, T7, T13, X8, EI6.
Traballar no contexto da partitura en xeral e non só na parte individual desenvolvendo a capacidade de controlar non só a propia función, senón o resultado do conxunto	T1, T7, X7, X8, X10, X21, EI2, EI6, EI8.
Dominar a interpretación dun repertorio escolleito mostrando as habilidades necesarias para facer unha lectura fiel a todas as indicacións da partitura: tempo, fraseo, estilo musical....	T1, T3, T6, T7, X7, X8, X21, EI2, EI3, EI8, EI9
Participar nos concertos e outras actividades públicas do centro	T1, T3, T10, T13, X2, X7, X8, EI9, EI10.

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Práctica da interpretación musical en grupo e en diferentes formacións e repertorios.	1.1 Función da parte de cada intérprete dentro do conxunto da obra. Distinción dos momentos en que una determinada voz debe destacar ou acompañar. 1.2 Técnica ou técnicas utilizadas na interpretación da música de cámara ou no grupo de percusión	Todas
2. Coñecemento do repertorio de conxunto de grupo de percusión e de formación camerística con percusión e práctica interpretativa en formación diversas	2.1 Repertorio camerístico xeral: contexto histórico e estilístico. 2.2 Repertorio de grupo de percusión xeral: contexto histórico e estilístico.	Todas
3. Desenvolvemento de hábitos de técnicas de ensaio	3.1 Utilización de técnicas para dar con claridade una entrada. 3.2 Estratexias para saber afinar con precisión. 3.3 Puntualidade, atención, escoita activa e participación en clase. 3.4 Escoita recíproca: uso de técnicas e recursos para saber escoitar aos outros membros do grupo a fin de resolver cuestión de equilibrio. 3.5 Responsabilidade no estudo da parte propia da obra que se traballa 3.6 Paciencia e comprensión ante as posibles incorreccións de interpretación dos compañeiros.	Todas
4. Cooperación no establecemento de criterios interpretativos, compenetración e traballo colectivo	4.1 Comunicación na interpretación en grupo: describir o carácter da obra que se traballa. 4.2 Utilización de boas edicións para traballar as obras. 4.3 Resolución de cuestión relacionadas coa ornamentación segundo a época. 4.4 Recoñecemento de tensións e distensións harmónicas que permitan frasear con expresividade.	Todas
5. Concepción e desenvolvemento de proxectos musicais colectivos	5.1 Construción colectiva da interpretación. 5.2 Adecuación da interpretación á acústica da sala. 5.3 Adquisición das habilidades necesarias para mostrarse diante do público con corrección en todos os ámbitos: vestuario, postura, saúdos, organización de partituras. Construción colectiva da interpretación.	Todas
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias	1		1
Exposición práctico-teóricas	1		1
Práctica individual	1	25	26
Práctica colectiva	11	54	65
Pescuda de información/audición de obras	1	5	6
Preparación de sets e colocación de instrumentos		20	20
Actividades complementarias	1		1
TOTAL HORAS (1 ECTS= 30 horas)			120
Na modalidade de ensinanza mixta e telemática os contidos serán distribuídos en función da dispoñibilidade e do acceso a instrumentos que teña o alumno. As clases faranse a través de gravacións audiovisuais sen editar, videoconferencias en directo, comunicados a través de correo electrónico e/ou mensaxería instantánea.			

6. AVALIACIÓN PRESENCIAL			
CRITERIOS DE AVALIACIÓN	FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
C1, C2, C3 C4, C5.	Seguimento diario das sesións semanais. Audicións e/ou gravacións no transcurso do cuadrimestre.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, T1, T2, T3, T6, T15.	40%
C1, C2, C3 C4, C5.	Audición / exame final de cuadrimestre	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	60%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
C1, C2, C3 C4, C5.	Concerto público cunha formación de similares características (estilo, formación, compoñentes, etc) as obras traballados no cuadrimestre do mesmo curso.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) Os alumnos perderán a avaliación para o cuadrimestre continua en caso de superar as tres faltas por cuadrimestre			
C1, C2, C3 C4, C5.	Concerto público cunha formación de similares características (estilo, formación, compoñentes, etc) as obras traballados no cuadrimestre do mesmo curso	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
C1, C2, C3 C4, C5.	Concerto público cunha formación de similares características (estilo, formación, compoñentes, etc) as obras traballados no cuadrimestre do mesmo curso	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
<p>Observacións:</p> <p>os programas de concerto deberán de ser consensuados co profesor da materia</p> <p>Criterios de avaliación</p> <p>C1.- Dominio das destrezas requeridas para formar parte dun grupo de cámara: responsabilidade, iniciativa, participación nas clases/ensaios.</p> <p>C2.- Coñecemento do repertorio camerístico ou de grupo de percusión que se está a interpretar situando cada obra musical dentro do contexto histórico e estilístico.</p> <p>C3.-Traballo da partitura no contexto en xeral, ademais da parte individual, desenvolvendo a capacidade de control do resultado en conxunto.</p> <p>C4.- Dominio da interpretación na que se mostre as habilidades necesarias para facer una lectura fiel a todas as indicacións da partitura: tempo, fraseo, estilo musical.</p> <p>C5.- Participación nos concertos e outras actividades publicas do centro</p>			

6. AVALIACIÓN MODALIDADE MIXTA E TELEMÁTICA			
CRITERIOS DE AVALIACIÓN	FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
C1, C2, C4, C5	Seguimento diario das sesións semanais. Audicións e/ou gravacións no transcurso do cuadrimestre tanto nas clases presenciais como nas clases telemáticas.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, T1, T2, T3, T6, T15.	40%
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	Opción A: Audición/exame final de cuadrimestre presencial. Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame final de cuadrimestre. Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para a audición/exame final de cuadrimestre.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	60%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	Opción A: Audición/exame final de cuadrimestre presencial. Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame final de cuadrimestre. Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para a audición/exame final de cuadrimestre.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) Os alumnos perderán a avaliación continua en caso de superar as tres faltas por cuadrimestre			
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	Opción A: Audición / exame final de cuadrimestre presencial. Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame das obras programadas para o cuadrimestre. Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para o cuadrimestre.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8	Opción A: Audición / exame final de cuadrimestre presencial. Opción B: Gravación audiovisual sen editar de audición/exame das obras programadas para o cuadrimestre. Opción C: Traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, das obras programadas para o cuadrimestre.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI10, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24 T1, T3, T6, T13, T15, T17.	100%

Observacións:

Faranse uso das opcións presentadas nas ferramentas de avaliación seguindo os seguintes criterios:
Opción A: sempre que profesor e a totalidade dos alumnos do conxunto non sufran restricións específicas debidas a COVID-19 para acceder ao centro a efectuar o exame.

Opción B: no caso de que profesor e/ou un ou varios alumnos do conxunto non podan acudir ao centro a efectuar o exame debido a restricións específicas debidas a COVID-19 e se dispoñan dos instrumentos necesarios para a realización da gravación ou de acceso aos mesmos.

Opción C: soamente no caso en que as autoridades prohiban expresamente o desprazamento que permita acceder ao conservatorio ou a outro lugar dotado de instrumentos de percusión.

No caso de que o alumno teña restricións específicas para acceder ao centro e soamente conte con parte dos instrumentos de percusión necesarios para facer a gravación, deberá de presentar gravación das obras que poda interpretar en instrumentos (opción B) e traballo escrito das pezas que non poda interpretar por carecer de instrumentos (opción C).

O traballo escrito abordará unha análise interpretativa das obras programadas para tocar en audición no cuadrimestre correspondente. Deberá ter unha extensión mínima de cinco páxinas por obra presentada, en tamaño DIN A-4 con letra arial 12 puntos a dobre espazo, sen contar coas referencias bibliográficas e os títulos. O traballo seguirá a seguinte estrutura:

- Referencia biográfica do compositor e contextualización da peza.
- Análise (estrutural, harmónico, tímbrico, textural, etc)
- Análise estilístico
- Memoria pormenorizada de dificultades técnicas e interpretativas e proposta de traballo

O alumno entregará o traballo en formato PDF por vía telemática ao seu titor na data que se determine a tal efecto.

Detectar plaxio (sen citar) en calquera dos traballos escritos será motivo de suspenso.

Criterios de avaliación:

C1.- Dominio das destrezas requiridas para formar parte dun grupo de cámara: responsabilidade, iniciativa, participación nas clases/ensaios.

C2.- Coñecemento do repertorio camerístico ou de grupo de percusión que se está a interpretar situando cada obra musical dentro do contexto histórico e estilístico.

C3.-Traballo da partitura no contexto en xeral, ademáis da parte individual, desenvolvendo a capacidade de control do resultado en conxunto.

C4.- Dominio da interpretación na que se mostre as habilidades necesarias para facer una lectura fiel a todas as indicacións da partitura: tempo, fraseo, estilo musical.

C5.- Participación nos concertos e outras actividades publicas do centro

C6.- Facer traballos escritos sobre temas relacionados coa materia con capacidade crítica e analítica, aportando datos reveladores.

C7.- Elaborar traballos escritos con formato e linguaxe adecuados, seguindo a estrutura e apartados establecidos na programación.

C8.- Presentar contidos escritos con claridade e coherencia chegando ao grao de concreción requirido.

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Blades, James. Percussion Instruments and Their History, The Bold Strummer LTD, 1970

Blum, David. Casals y el arte de la interpretación. Idea Books 2000

Dibelius Ulrich. La música contemporánea a partir de 1945, Akal Música, 2004

Klöppel, Renate. Ejercitación mental para músicos. Idea Books 2005.

Montagu, Jeremy. Timpani –Percussion, Yale Music Instrument Series, 2002

Reynolds, Roger. Form and Method Composing Music, Routledge, 2002

Schick, Steven. The Percussionist's Art, University of Rochester Press, 2006

Varios . Percussive Notes, arquivos da Percussiove Arts Society dende 1960. <http://www.pas.org>